

แรงงานมาตรา 33...เยียวยาต้องไม่ตกหล่นและอย่ามีเงื่อนไขมาก

บทความบนโพสต์ทูเดย์ออนไลน์ (คอลัมน์เศรษฐกิจ-ธุรกิจ)

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันศุกร์ที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2564

รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หลังตั้งหลักรับมือผลกระทบโควิดรอบใหม่ที่จำนวนคนติดเชื้อวันศุกร์ที่ผ่านมาสูงถึง 802 คน ทางศบค.ทำใจไม่ได้ระบุว่าที่สูงเป็นการตรวจวัดเชิงรุกผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว ซึ่งข้อเท็จจริงก็ถือเป็นกลุ่มประชากรในประเทศที่อยู่ร่วมกับคนไทยโดยเฉพาะในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งมีพื้นที่จำกัด และไม่ใช่ว่าเฉพาะแค่จังหวัดสมุทรสาครควรไปสุ่มตรวจพื้นที่อุตสาหกรรมทั้งปริมณฑลและภาคตะวันออก สภาวะที่เป็นอยู่รัฐบาลเริ่มรับรู้แล้วว่ารอบนี้จะมีผลกระทบมากกว่าปีที่แล้วมีการผ่อนปรนมาตรการด้วยการไม่ล็อกดาวน์พื้นที่เศรษฐกิจเนื่องจากกลัวคนตกงานพร้อมกับผลักดันโครงการ “ไทยชนะ” ใช้เงิน 2.1 แสนล้านบาทเยียวยากระตุ้นการใช้จ่าย เนื่องจากเศรษฐกิจอยู่ในภาวะเปราะบางทั้งส่งออก-นำเข้า, การลงทุนและบริโภคเอกชน, ค่าปลิก-ค่าส่ง ล้วนหดตัว

การเยียวยาครั้งนี้พุ่งไปที่แรงงานอิสระกลุ่มเกษตรกรรวมกันประมาณ 30-31 ล้านคนส่วนใหญ่เป็นผู้ถือบัตรประชาชนรัฐและที่เคยอยู่ในฐาน “เป่าตัง” ประเด็นคือภาคแรงงานออกมาโวยวายร้องเรียนว่าพวกเขาจำนวน 11.075 ล้านคนอยู่ในระบบประกันสังคมมาตรา 33 ซึ่งมีนายจ้างและที่อยู่ชัดเจนทำไมจึงตกหล่นหายไปทั้งที่ส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ในฐานเสียภาษีหลักของประเทศกลับถูกมองข้ามไป รวบรวมแรงงาน “คุณสุชาติ ชมกลิ่น” ถูกแรงกดดันออกมาผลักดันยืนยันว่าไม่ตกหล่นแน่นอนกำลังหาเงินเยียวยาจ่ายงวดเดียว 3,000-4,000 บาทใช้เงินประมาณ 4.0 หมื่นล้านบาท แต่ก็กว่ากระทรวงแรงงานไม่มีสตางค์และไม่สามารถใช้เงินประกันสังคมโยนไปเป็นภาระกระทรวงการคลังมีการผูกเงื่อนไขการเข้าถึงค่อนข้างมาก วันอังคารนี้ประชุมครม.คงรู้ว่าจะเคาะออกมาเป็นอย่างไรทางซีภาคแรงงานเขาอยากได้เท่ากับ “โครงการไทยชนะ” คือ 3,500 บาทเป็นเวลา 2 เดือนแต่เวลาล่วงถึงวันนี้คงทำอะไรไม่ได้มาก

ก่อนอื่นอยากให้เห็นภาวะตลาดแรงงานตัวเลขการว่างงานเดือนธันวาคมที่ผ่านมาของรัฐระบุว่ามีจำนวนลดลงเหลือแค่ 5.9 แสนคน อัตราว่างงานร้อยละ 1.5 ใกล้เคียงกับเดือนมกราคมปีที่แล้วที่อัตรา 1.10 มีคนว่างงาน 4 แสนคน ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นความกังขาของอัตราการว่างงานทั้งจำนวนและเปอร์เซ็นต์ก่อนและหลังการระบาดโควิดเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการหดตัวทางเศรษฐกิจสูงสุดในรอบ 20 ปี ได้เคยเขียนบ่นไว้หลายฉบับเคยไปคุยกับระดับสูงของกระทรวงแรงงานเขาก็ไม่สนใจจึงไม่ขอกล่าว ที่น่าสนใจคือจำนวนผู้เข้ารับประกันสังคม 33 เปรียบเทียบต้นปีกับปลายปีหายไป 5.75 แสนคนหดตัวร้อยละ 5 ยังไม่รวมผู้ว่างงานนอกประกันสังคมเป็นแรงงานในภาคท่องเที่ยวล่าสุดองค์กรที่เกี่ยวข้องระบุว่าผู้ว่างงานรวมกันเป็นหลักล้านคน ตลอดจนแรงงานในภาคการผลิต บริการ ค่าปลิก และแรงงานอิสระรวมกันแล้วน่าจะมีคนว่างงานและว่างงานแฝงประมาณ 2.838 ล้านคน

ข้อมูลดังกล่าวไม่ได้โหมเมสอดคล้องกับแบบจำลองที่ระบุถึงความเปราะบางของตลาดแรงงานชี้ว่ามีคน 1.1 ล้านคนอยู่ในกลุ่ม “เสมือนคนว่างงาน” คือชั่วโมงทำงานไม่ถึงครึ่งของชั่วโมงทำงานปกติเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ขอบที่จะ

กลายเป็นคนว่างงาน ที่ผ่านมามีผู้คนถามผมว่าตลาดแรงงานปีนี้เป็นอย่างไรตัวชี้วัดให้ไปดูสถานการณ์แพร่ระบาด โควิดจะจบเมื่อใดโดยเฉพาะการเข้าถึงวัคซีน หากโควิดยังไม่จบเศรษฐกิจทั้งของไทยและโลกจะยังคงซึ่มหลาย สำนักวิจัยเศรษฐกิจต่างปรับลดตัวเลขการขยายตัวของจีดีพี เช่น แบงก์ชาติปรับลดจากร้อยละ 3.2 เป็น 2.6, กระทรวงการคลังลดจากร้อยละ 4 เหลือ 2.8, ศูนย์วิจัยสถาบันการเงินต่าง ๆ ประเมินว่าจะขยายตัวได้ร้อยละ 2.2-2.4 ขณะที่สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งประเทศไทย (TDRI) ประเมินเศรษฐกิจปีนี้โตเพียงร้อยละ 2.5

ด้านเศรษฐกิจโลก เช่น ธนาคารกลางของสหรัฐฯ (FED) ประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยในอัตราต่ำร้อยละ 0-0.25 ระบุว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ และเศรษฐกิจโลกมีความไม่แน่นอนสูงกิจการการค้า-การเดินทางยังไม่ฟื้นตัวไปจนถึงหดตัว ประธานาธิบดี โจ ไบเดน ประกาศนโยบาย “VACCINE FIRST” พร้อมอัดฉีดงบกระตุ้นเศรษฐกิจ (QE) มูลค่า 1.9 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยร้อยละ 80 เกี่ยวข้องกับเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบและเสริมสภาพคล่องธุรกิจให้ ความสำคัญต่อตลาดแรงงาน ข้อมูลเหล่านี้คงตอบคำถามว่าตลาดแรงงานปีนี้อาจยังไม่ค่อยสดใสที่ต้องเตรียมรับมือ นอกจากเด็กตกงานค้างมาจากปีที่แล้วจะมี “New Jobber” อีก 5.248 แสนคนจะจบออกมาในอีก 2 เดือนข้างหน้า

ขอวกกลับมาที่มาตรฐานเยียวยาแรงงานในระบบประกันสังคมในมุมมองของผมอัตราที่ให้ควรจะเหมือนกับ “โครงการไทยชนะ” คนละ 3,500 เป็นเวลา 2 เดือนส่วนเงื่อนไขโหด ๆ จะให้ก็ให้ไม่ควรจะไปกักผู้เข้าถึงสิทธิ เช่น ไปผูกกับผู้ที่มีเงินออมไม่เกิน 5.0 แสนบาททั้งที่ควรส่งเสริมให้แรงงานออมทำงานมา 20-30 ปีเงินเท่านั้นไม่ใช่มากควร ตัดออกไป ที่เกรงว่าเงินในกระเป๋ามีน้อยต้องการกันพวกเงินเดือนมาก ๆ มีการกำหนดเพดาน 2,500 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นการกันอยู่แล้วไม่ต้องระบุว่าต้องมีเงินออมเท่าไรจึงได้สิทธิ ที่อยากเพิ่มเติมเห็นว่าน้อยไปควรเป็น 30,000 บาท เพื่อเพิ่มขยายฐาน ส่วนที่กังวลว่าลูกจ้างพวกนี้ได้เงินจากการลดเงินสมทบประกันสังคมลูกจ้างเหลือร้อยละ 0.5 เป็นเวลา 2 เดือนเป็นตัวเงินประมาณ 1,350 บาทไม่เกี่ยวข้องกันอย่าไปคิดเล็กคิดน้อย

เงินกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่นี้รวม ๆ กันน่าจะได้ 3.5 แสนล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนอยู่ในจีดีพีร้อยละ 2.2 คงพอช่วยจับจ่ายใช้สอยช่วยประคับประคองการจ้างงานได้บ้าง เงินรัฐบาลยังมีมากที่กรม.อนุมัติไปแล้ว 7.11 แสน ล้านบาทเบิกจ่ายจริงเพียงร้อยละ 52.4 คงต้องไปเร่งรัดสตางค์มีเงินไม่ใช้ อีกทั้งซัพพลายเชนดอกเบี้ยต่ำ 5.0 แสนล้านบาทยังเหลืออีกถึง 3.7 แสนล้านบาทคงต้องไปปรับเปลี่ยนวิธีปล่อยกู้ใช้วิธีเดิม ๆ ถึงแม้จะเอาบสย.มาค้ำหรือจะไปกู้ กี่รอบทั้งแบงก์รัฐและแบงก์พาณิชย์เขาก็กลัวต้นทุนทั้งดอกเบี้ยเป็น “NPL” ไม่กล้าปล่อย หากจะปล่อยให้ถึงกลุ่ม เปราะบางต้องเป็นกองทุนมีมติกรม.รองรับ ที่แปลกรณีของไทยเงินมีผู้ประกอบการเดือดร้อนจำนวนมากโวยวายว่า จะตายอยู่แล้วแต่ปล่อยกู้ไม่ได้ ส่วนบ.เยียวยาฟื้นฟูเศรษฐกิจงบประมาณมีหลายแสนล้านบาทแต่ก็เบิกจ่ายใช้ไปได้แค่ ครึ่งเดียว กลางเดือนกุมภาพันธ์คงต้องเตรียมรับมือฝ่ายค้านอภิปรายไม่ไว้วางใจแต่อย่างไรก็ผ่าน...ภาวะเช่นนี้ขอให้ กำลังใจทุก ๆ คนสู้ ๆ ครับ

(สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat)